

lem har sagt; derimod vilde det holde Stik, hvis han vilde tage videnskabelige Bærter for sig og sammenstille de forskjellige Rodfrugter med Hensyn til, hvilken egentlig Pengeværdi og Foderværdi de have. Han vilde da komme til det Resultat, at Sukkerroen har den største Foderværdi, men i Praxis vil han let komme til det Resultat, at naar vi f. Ex. avle Sukkerroer paa Sorder, som egne sig derfor, og vi ved Siden deraf avle Gulerødder, som tilnærmedesvis skulle have samme Foder- og Pengeværdi, saa avles der langt Mere, mere end det Dobbelte i Pengeværdi af det, som kunde avles ved at dyrke Sukkerroer, selv om man sælger disse Sukkerroer til Fabrikkerne, eller paa hvad Maade man nu anvender dem. Dette er et væsentligt Spørgsmaal, som Landbruget ikke maa lade ude af Sigte. Hvorledes skulle vi bære os ad for at frembringe den størst mulige Foderværdi? Det er dette Spørgsmaal, som vort Landbrug for Tiden i Særdeleshed kræver besvaret, det kan ikke undgaas, og de fleste vide vist, at vi i en utilbørlig Grad i mange Aar have drevet en Art Roddrift; den drives paa mange Steder endnu og ikke mindst i de bedre Egne. Det er paa Tude, og det er glædeligt, at man har indset dette, at vi komme til at vende tilbage og til at se, at vi maa sørge for at faae vore Indtægter af Landbruget gjennem Meieriprodukter, Fedning og Eignende, for at vi kunne faae bedre Gjødning og erstatte vor Jord det Tab, som den i mangfoldige Aar ved Draining, Mergling og forskjellige andre Puiringsmidler har lidt, hvilket er sket, netop for at faae det størst mulige Udbytte, uden at der er taget tilbørlig i Betragtning, at vi i Virkeligheden for vore Efterkommere lave det meget daarligt og have gjort det saaledes, at, hvis det blev ved i den Sure, vilde vi let bringe det til, at ikke en halvt saa talrig Befolkning kunde ernære sig, men en langt mindre, som vilde faae en langt ringere Existens. Hvis det nu er vist, — og saaledes staar det for mig efter min Erfaring, — at vi ere istand til at frembringe en langt større Pengeværdi ved Foderroerne og ved at benytte forskjellige Foderroer kunne dyrke dem over hele Landet baade paa Mose- og Sandjord — der er nemlig Noer; f Ex. Lurnips, der kunne dyrkes med meget ringe Kraft, — saa kunde man fortaa, at man vilde gjøre Noget for at faae saadan Dyrkning udbreddt, hvorimod Sukkerroedyrkingen altid vil indskrænke sig til rigere og bedre Egne, og jeg tror virkelig, at vi fra Statens Side skulle være varssomme med at begunstige denne Dyrkning, der i Virkeligheden isorveien er begunstiget af Naturen. Det undrer mig uengetelig Noget, at det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), skjøndt det ikke er partist af ham, idet han bor derude ved Herning og er omgivet af en hel Del daarlige Egne og magre Sorder, kan være saa ivrig i at støtte Sagen. Det vidner om, at det er hans fulde Overbevisning, at den

har en Fremtid for sig; denne Overbevisning har jeg ikke af de Grunde, som jeg allerede har fremført. Med Hensyn til hvilken Indflydelse denne Dyrkning skulde have paa den agerdyrkende Befolkning, skal jeg henholde mig til, hvad det ærede Medlem fra Ribe Amt (Bust) har udtalt. Det er min fulde Overbevisning, at det vil føre til det Gode, naar vi kunne faae indført, at den arbejdende Befolkning, som er paa et Sted, kan anvendes mere, i langt mere naturlige Forhold; det vil være til Gavn for vort Land og for vort Agerbrug i dets Helhed. Det er dette, vi maa se paa her fra Statens Side, især naar det gjælder rent materielle Anliggender. Der kan vel være adskillige Forhold at hjælpe paa, det have vi gjort hidtil, og det ville vi ogsaa komme til at gjøre i Fremtiden; men jeg tror, at vi særlig her skulle se at ophjælpe de fattigere Egne. Dem, som i Forveien have Kapital og som kunne gjøre Noget af sig selv, behøve vi ikke at hjælpe; tage de feil, faae de selv at lide derunder, men derimod kunne vi nok her være med til at støtte dem, som i sig selv have Sporen til at ville Noget, og som gjerne ville frem, men som ikke godt kunne komme frem. Det kan være heldigt baade paa det aandelige og paa det materielle Omraade, men især paa det materielle. Det ærede Medlem ved Siden af mig (H. P. Andersen) udtalte og paaviste, at de tybeste Fabrikker vare komne frem under andre Arbejderforhold end vore. Dette er ganske vist Noget, som vi ikke maa lade ude af Betragtning. Hvis f. Ex. denne Sukkerroindustri var kommen frem for 6—10 Aar tilbage — idet jo Statsraad Lesdorph har oplyst, at Eiendommene ere stegne omtrent 45 pCt. i de sidste 6 Aar — saa var der Sandsynlighed for, at Eiendommene langtfra vilde have kostet saameget, og at man havde haft en langt større Driftskapital til sin Raadighed. Nu derimod er den kommen frem i den allerdyreste Tid, og derved have Fabrikkerne grebet mere an, end de — om jeg saa maa sige — have Kræfter til at udføre; de savne Driftskapital. Jeg skal ingenlunde være imod at yde dem Driftskapital; men det er kun under den Betingelse, at de i Virkeligheden give Garanti for, at de siden ville kunne føre en Tilværelse til det Gode, gavne sig selv og gavne i det Mindste den Egn, hvor de ere anlagte. Men førend denne Garanti kommer frem, tør jeg ikke være med til netop at give dem Penge i Form af Laan, hvorfor de stille Pant paa en Maade, som ikke er sikker for Statskassen. Der er intet af de ærede Medlemmer, som i Grunden har udtalt sig for Sukkerfabrikkerne paa dette Sted; det ærede Medlem for Nørresundby (Suel) var den, som nærmest gjorde det, men jeg tror, at det ærede Medlem — idetmindste forekommer det mig saaledes — ved sit Foredrag i flere forskjellige Ting har vist sig noget upraktisk; dette er paavist af det ærede Medlem for Ribe (Bust), og jeg vil derfor ikke næriere komme ind derpaa. Hvis